

A Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság Médiatanácsának

51/2022. (I. 25.) számú határozata

Ügyiratszám: MN/24837-8/2021.

Ügyintéző: **személyes adat**

Email: **személyes adat**

Tárgy: a kiskorúak védelmére vonatkozó törvényi rendelkezések megsértése

Határozat

A Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság Médiatanácsa (a továbbiakban: **Médiatanács**) a Fehérvár Médiacentrum Kft.-vel (székhely: 8000 Székesfehérvár, Szent Vendel u. 17/A.; a továbbiakban: **Médiaszolgáltató**) szemben lefolytatott hatósági eljárásában megállapította, hogy a Médiaszolgáltató az általa üzemeltetett Vörösmarty Rádió állandó megnevezésű (Székesfehérvár 99,2 MHz) közösségi jellegű rádiós médiaszolgáltatásában a 2021. október 6-án 19:06:24-19:55:13 óra között sugárzott „Fehérvári Beszélgetések: Tiszta szex” című műsorszám közzétételével egy alkalommal megsértette a műsorszámok korhatár-kategóriába sorolására és közzétételére vonatkozó törvényi előírásokat, ezért a Médiaszolgáltatót 50.000,- Ft, azaz ötvenezer forint bírsággal sújtja.

A Médiaszolgáltató a bírságot e határozat közlését követő **hét napon belül** köteles megfizetni a Médiatanács Magyar Államkincstárnál vezetett 10032000-00295141-00000024 számú pénzforgalmi számlájára. A bírságfizetési kötelezettség késedelmes teljesítése esetén a Médiaszolgáltató késedelmi pótlékot köteles fizetni, melynek mértéke minden naptári nap után a késedelem, illetve az esedékesség előtti igénybevétel (felszámítás) időpontjában érvényes jegybanki alapkamat 5 százalékponttal növelt mértékének háromszázhatvanötöd része. Az önkéntes teljesítés elmaradása esetén a Médiatanács a Médiaszolgáltatóval szembeni bírságigényét az adóhatóság útján érvényesíti.

A véglegessé vált döntés ellen annak közlésétől számított harminc napon belül a Fővárosi Törvényszékhez (a továbbiakban: **Bíróság**) címzett, de a Médiatanácshoz – a személyesen eljáró ügyfél esetében választása szerint elektronikus vagy postai úton, a jogi képviselő által kizárólag elektronikusan – benyújtott keresetlevéllel közigazgatási per indítható. A keresetlevél benyújtásának a közigazgatási cselekmény hatályosulására nincs halasztó hatálya, az azonnali jogvédelem a Bíróságtól kérhető. Tárgyalás tartása a Bíróságtól kérhető. A keresetet a Bíróság harminc napon belül bírálja el.

Az elektronikus ügyintézés és a bizalmi szolgáltatások általános szabályairól szóló 2015. évi CCXXII. törvény (a továbbiakban: **E-ügyintézési tv.**) alapján elektronikus úton történő kapcsolattartásra kötelezett minden beadványt kizárólag elektronikusan – az E-ügyintézési tv.-ben és végrehajtási rendeleteiben meghatározott módon – nyújthat be a bírósághoz. A Bíróság egyszerűsített perben, a tárgyaláson kívüli elbírálás szabályai szerint jár el.

Indokolás

A Médiatanács a médiaszolgáltatásokról és a tömegkommunikációról szóló 2010. évi CLXXXV. törvény (a továbbiakban: **Mttv.**) 167. § (1) bekezdése alapján hivatalból vizsgálta a Médiaszolgáltató Vörösmarty Rádió állandó megnevezésű (Székesfehérvár 99,2 MHz) közösségi jellegű rádiós médiaszolgáltatásában 2021. október 6-án 19:06:24-19:55:13 óra

között sugárzott „Fehérvári Beszélgetések: Tiszta szex” című műsorszámot (a továbbiakban: **Műsorszám**).

A hatósági ellenőrzés során felmerült az Mttv. 9. § (5) bekezdésének és a 10. § (1) bekezdés c) pontjának megsértése, ezért a Médiatanács az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (a továbbiakban: **Ákr.**) 104. § (1) bekezdése alapján az Mttv. 182. § ba) pontja szerinti hatáskörében 2021. december 7-én hivatalból közigazgatási hatósági eljárást indított a Médiaszolgáltatóval szemben, és az Ákr. 104. § (3) bekezdésében foglaltak alapján a 1239/2021. (XII. 7.) számú, MN/24837-4/2021. ügyiratszámú végzésében (a továbbiakban: **végzés**) értesítette a Médiaszolgáltatót az eljárás megindításáról, a hatósági ellenőrzés megállapításairól, valamint az Ákr. 5. § (1) bekezdése szerinti nyilatkozattételi jogosultságáról és az Ákr. 33. §-a szerinti iratbetekintési lehetőségéről, továbbá kötelezte, hogy a végzés közzétételétől számított 10 napon belül terjessze elő nyilatkozatát az ügyvel kapcsolatban.

Az Mttv. 144. § (1) bekezdése szerint a Médiatanács a hatósági ügyekben az Mttv.-ben foglalt eltérésekkel és kiegészítésekkel az Ákr. szerint jár el.

A postai úton megküldött végzést a Médiaszolgáltató 2021. december 9-én vette át, nyilatkozata, amelyben nem vitatta a jogsértést, 2021. december 14-én érkezett meg a Hatósághoz. Ebben az alábbiakat adta elő.

A Médiaszolgáltató kiemelten fontosnak tartja a házasság intézményének és a család értékeinek tiszteletben tartását elősegítő műsorszámok közzétételét, a kiskorúak testi, lelki és erkölcsi fejlődését, érdeklődését szolgáló, ismereteit gazdagító műsorszámok bemutatását.

A Műsorszámot kifejezetten edukációs céllal indította útjára egy elismert székesfehérvári szakértő, szexológus tanácsadó bevonásával, aki a sorozattal formálni szeretné a fiatalok szexualitáshoz fűződő viszonyát, akik körében — véleménye szerint — az elmúlt évek során durva szexuális szokások alakultak ki, elharapódzott az extrémítás, az interneten akadály nélkül jutnak pornográf tartalomhoz, a szexualitáshoz való viszonyukat pedig az ott látottak alapján alakítják ki.

A Médiaszolgáltató hangsúlyozta, hogy a Műsorszámmal alternatívát szeretne nyújtani: a még jó irányba formálható korosztálynak kívánja megmutatni, mi az egészséges, tiszta szex, mit jelent a bizalmon, egymás kölcsönös megbecsülésén alapuló szexualitás. Kiemelte, beosztottjainak többsége családos ember, a hagyományos értékrend mentén szervezik az életüket és nevelik gyermekeiket, így a kiskorúak védelmét szolgáló jogszabályok szellemiségével maradéktalanul egyetértenek. Állítása szerint ezt a szellemiséget képviseli a Műsorszám is: célja, hogy megmutassa a szexualitás világába éppen belépő korosztály számára a hagyományos családi élet, a monogám párkapcsolatok, az egymás iránti odaadás és figyelem, a kölcsönös megelégedésre szolgáló, egészséges nemi élet, a gyermeknemzés szépségét, valamint követendő példaként kívánja elénk állítani azt. Mindemellett igazolni szeretné, hogy a kielégítő és boldogságot adó párkapcsolathoz nincs szükség az egyre szélsőségesebb szexuális magatartásra.

A Médiaszolgáltató szerint a kifogásolt Műsorszám egyedinek számít: célja az edukáció, a felelős szexuális magatartás bemutatása szakember segítségével. Meggyőződése, hogy a kifogásolt műsorszám műfaját tekintve hiánypótlónak számít, ezért készítése során arra törekedett, hogy — elősegítve a helyes szexuális magatartás kialakulását — minden felmerülő kérdésre őszinte, de érdekes, a célcsoport nyelvén választ adó műsort készítsen a 12-16 éves korosztálynak, illetve arra, hogy ezt olyan műsorszámban — az előírt korhatár-besorolásnak megfelelően — tegye közzé, amelyet a célzott csoport is hallgat.

A Médiaszolgáltató jelezte, hogy komoly kihívást jelentett a jogszabály szellemiségének és a jogalkotó vélelmezett szándékának, valamint rendelkezéseinek egyszerre eleget tennie,

azonban bízott az általa választott megoldás jogszerűségében. A hatósági vizsgálat alapján az önkéntes jogkövetés mellett döntött: a Műsorszám sugárzását áthelyezte 21 órára, és a korhatár-besorolást megváltoztatta. A Médiaszolgáltató ugyanakkor megkérdőjelezte a Műsorszám folytatásának létjogosultságát, mivel ezáltal olyan időpontban szerkeszti adásba azt, amikor a célzott korosztály tagjai nem hallgatják a rádiót. Ettől függetlenül reményei szerint döntése eredményességét a hallgatói visszajelzések hamarosan igazolják.

Hangsúlyozta továbbá, hogy a 12-16 éves korosztálynak szánt műsorszám korhatár-besorolásának feltüntetése a vizsgált esetben emberi figyelmetlenségből adódóan maradt el. Nyomatékosította, hogy az általa sugárzott egyéb műsorszámoknál elhangzott a „12 éven aluliak számára nem ajánlott” felhívás, sőt a rádió műsorát tartalmazó sajtótermékben is megjelent a 12-es karika. A Médiaszolgáltató nyilatkozatához csatolta az ezt bizonyító, a társaság hetilapjában, a Fehérvár magazinban közzétett műsorleírást.

Nyilatkozata zárásaként kiemelte, hogy a korhatár-besorolást a rádió egyéb műsorainál (a reklámok esetében is) megfelelően alkalmazta, valamint hangsúlyozta, hogy a mulasztást első esetben követte el. A Médiaszolgáltató arra kérte a Médiatanácsot, hogy a döntésénél vegye figyelembe a nyilatkozatában előadottakat, valamint azt, hogy a közigazgatási hatósági eljárás megindításáról szóló végzés kézhezvételét követően megkezdte a jogkövető magatartás tanúsítását.

A Médiatanács a rendelkezésre álló adatok, különösen a hatósági ellenőrzés megállapításai, a Műsorszám meghallgatása, valamint a Médiaszolgáltató nyilatkozata alapján az alábbi tényállást állapította meg, és azt az alábbiak szerint értékelte:

1. A vizsgált műsorszám

A Műsorszám felvezetőjében az alábbi szöveg hangzott el: *„A műsor célja az ismeretterjesztés és a szemléletformálás, az egészséges szexualitás kibontakoztatása minden korosztály számára. Kérjük, hogy ennek fényében tartson velünk! Szexedukáció mindenkinek. A mai adásban: „A szex néha csak a nemi szervekről szól, de biztos, hogy nem csak a nemi szervekről szól. A szex néha sokkal többről is szól, mint a nemi szervek. És ha csak az egyiket vagy a másikat művelem, akkor kihagyok egy aspektust. És azt, hogy jó volt-e, azt lehet, hogy érdemes átbeszélni. (...) Most éppen hogyan érzem magamat (...), elolvadtam, vagy gyönyörűséges volt, vagy ez egy gyors numera volt (...).” „Indul a Tiszta szex, a Tiszta szex. Kendőzetlen beszélgetés a szexualitásról egy fehérvári szakemberrel: Séllei Györgyi szexológus tanácsadóval és Galántai Zsuzsival.”*

A 48 perc 40 másodperc hosszúságú beszélgetést megszakítás nélkül tette közzé a Médiaszolgáltató.

A beszélgetés első részében a riporter kérdésére a szakember kifejtette, hogy a szex közbeni és/vagy utáni kommunikációban nincs helye a kritizálásnak. Ugyanakkor azt el kell mondani, hogy mi az, ami jól esne, és nagyon gyorsan kell közölni a másikkal, hogy mi az, ami nem esik jól, vagy fáj. És azt is határozottan közölni kell, hogy mi az, amit nem szeretne az illető, de mindezt árnyaltan, lágyan, ugyanakkor határozottan kell tenni. Ezek után példák voltak hallhatóak a férfi, női vágyak különbözőségéről, az aktus sikeréről, sikertelenségéről.

A beszélgetés következő része arról szólt, hogy a szavaknak a szexben nagyon erős hatása lehet, például az obszcén szavak felpörgethetik a vágyat, ugyanakkor vannak olyanok, akiknél ugyanez éppen az ellenkező hatást éri el. A szakember rámutatott arra, hogy tilos úgy szexelni, hogy az *„nekem jó legyen, és kipróbálhassam, mindenféle vágyaimat kielégíthessem, de nem veszem figyelembe, hogy a másik oldal hogy reagál erre.”* Egy újabb riporter kérdés követően a szakértő arról beszélt, hogy a szexhez kötődő folyamatot azért érdemes átbeszélni, mert ez ismeretanyag a másikról és néha *„saját magamról”* is.

Elmondta, milyen szavakkal lehet megnyitni a másikat: „*vágylak, szeretlek*”, illetve példát hozott ennek az ellenkezőjére is: „*nekem jár a szex*”. De ezt a mondatot át lehet formálni a következőképpen: „*iszonyúan vágyom rád, veled akarok élvezni, és annyira vágyom rád, hogy megdöglöm az éhségtől, szomjazlak; ez egy nagyon erős férfi vallomás. És ennek már nem biztos, hogy ellenáll az ember.*”

A beszélgetés következő részében arról esett szó, hogy a szex végén feltett „*jó volt?*” kérdésre mi lehet az adekvát válasz. „*Jó, igen, mert itt most beletoltak engem, hogy élvezzek, de ez egy öt százalékos orgazmus volt. Vagy nem lesz orgazmus, de a végén mégis azt mondja az ember, hogy ez frenetikus volt.*” A riporter kérdésére, miszerint a kérdéseink, észrevételeink közlésével mennyi ideig érdemes várni, a szakember elmondta, hogy ha erre sor kerül, akkor arra alkalmat kell keríteni, de minél hamarabb. A szakember kifejtette azt is, hogy fontosnak tartaná az SI (szexuális intelligencia) fogalmának bevezetését, hiszen annak birtokában például a „*kritikát*” úgy lehet megfogalmazni a másik felé, hogy az ne legyen fájdalmas, hervasztó. Később a frigidség és a „*fehértájúság*” jellemzőit hasonlította össze a szakember. Kitért arra, hogy milyen jeleket érdemes figyelnie a férfinak a nőnél aktus közben, illetve a nő miként kommunikálja érzéseit az együttlét közben. Beszélt a „*lágylás*” jeleiről, amikor „*megadja magát a nő*”. „*A testünk nem hazudik (...) és érzi a kezeivel és ad absurdum a péniszével is.*” Ezek után a szakember az illatok által közvetített „*üzenetek*” dekódolására hívta fel a figyelmet, majd az orgazmus előtti fázisokról beszélt. Említette azokat a jeleket („*amikor egy női comb összerándul, elhúzódnak*”), amelyek egyértelműen jelzik: a női test nem adta át magát. Fontosnak tartotta, hogy a férfiak megtanulják, hogy milyen a női hüvely. Kifejtette továbbá, hogy „*nagyon sok és nagyon gyors mozdulatok sora oda vezethet, hogy zárást idéznek elő a nőnél. Átadódik a nő belseje, hüvelyi behatolás történik, intenzíven zajlik az aktus, majd azt mondja a férfi, hogy véletlenül mellé csusszant, és egy kis anális dolog is megtörtént. (...) Felkészítés nélkül áttenni egy péniszt egy másik helyre (...) ez a legtöbb nőnél olyan automatikus zárást fog elő idézni, ami áttevődik a hüvelyre is és a méhre is.*” (...) „*Az anális aktus legenyhébb verziója is erőszak lehet a nő számára.*” Ezek után a férfiak orgazmusáról, a szüzesség elvesztésének körülményeiről, illetve a mozdulatok fontosságáról volt szó a Műsorszámokban. A szakember záró gondolatai szerint a szex utáni kommunikáció talán fontosabb, mint a szex közbeni. Ez a beszélgetés kifejezheti az általános kielégületlenséget vagy az ellentétét. A szakember ezt nagyon fontosnak tartotta, mert visszhangja van, feltöltheti a felek életét hosszabb időre.

A Műsorszám végén hallható szignálban az alábbi szöveg szerepelt: „*Tabudöntögető, kendőzetlen beszélgetés sallangmentesen. Ez a Tiszta szex. Intimitás, érzékiség, kapcsolódás, szex. Amit mindenki csinál, de senki sem beszél róla világosan és közérthetően. Legalábbis eddig ez így volt. Minden szerdán 19 órától: Tiszta szex.*”

2. Az Mttv. 9. § (5) bekezdésének megsértése

A Médiaszolgáltató a Műsorszámot nem látta el korhatári jelzéssel, tehát az formailag korhatárra tekintet nélkül meghallgathatónak minősül.

A műsorszámok korhatár-kategóriába sorolásának szempontjait az Mttv. 9. §-a határozza meg.

Az Mttv. 9. § (2) bekezdése szerint „*azt a műsorszámot, amely korhatárra tekintet nélkül megtekinthető vagy meghallgatható, az I. kategóriába kell sorolni*”.

Az Mttv. 10. § (4) bekezdése alapján az I. korhatári kategóriába tartozó műsorszámok esetén a korhatár-kategóriára vonatkozó jelzést nem kell feltüntetni. Lineáris rádiós médiaszolgáltatás esetében állandó jelzést egyébként sem kell alkalmazni.

Az Mttv. 9. § (5) bekezdése értelmében: „Azt a műsorszámot, amely alkalmas a tizenhat éven aluliak fizikai, szellemi vagy erkölcsi fejlődésének kedvezőtlen befolyásolására, különösen azáltal, hogy erőszakra, illetve szexualitásra utal, vagy témájának meghatározó eleme az erőszakos módon megoldott konfliktus, a IV. kategóriába kell sorolni. Az ilyen műsorszám minősítése: tizenhat éven aluliak számára nem ajánlott.”

A fent idézett rendelkezés alapján azt a műsorszámot kell a IV. korhatári kategóriába sorolni, amely alkalmas a tizenhat éven aluliak személyiségfejlődésének kedvezőtlen befolyásolására. A jogalkotó káros elemként emelte ki az erőszakra és a szexualitásra utalást, valamint az erőszakos konfliktusmegoldás középpontba helyezését, de kimerítően nem sorolta fel a potenciálisan ártalmas tartalmakat.

A jogszabályhely „különösen azáltal” fordulata arra utal, hogy a törvényalkotó szerint a szexualitás ábrázolása olyan tartalom, amely – az ábrázolás mikéntjétől, illetve annak kontextusától függően – eleve káros hatással lehet a kiskorúak személyiségfejlődésére, de a törvényalkotó szerint ez más jellegű tartalmak közzétételével is megvalósulhat. Ha tehát egy műsorszámban megjelenik a szexualitás, vizsgálni kell annak fajsúlyosságát, ábrázolásmódját, a megjelenítés kontextusát, az ezáltal közvetített üzenetet, mondanivalót (lásd Fővárosi Bíróság 24.K.32571/2005/6. és 24.K.32571/2005/6. számú ítéletei).

A klasszifikációs rendelkezések érvényesülésének vizsgálata során a bírósági és hatósági gyakorlat alapján kialakult, alábbi elveket kell figyelembe venni:

A Kúria (korábban: Legfelsőbb Bíróság) LB.Kfv.III.37507/2001/5. számú ítéletében kifejtette:

„A kiskorú különös védettségét az indokolja, hogy nem lehet kiindulni a befogadó reális értékítéletéből, abból, hogy a látottakat megfelelő módon, megfelelő értékrend alapján elemzi és értékeli, hiszen a kiemelt védettséget éppen az indokolja, hogy a kiskorúak a végleges értékrend kialakításának folyamatában vannak. Ez adja személyiségfejlődésük sérülékenységet, egyúttal ez indokolja fokozott védelmüket is.”

E fokozott védelemből adódóan a minősítésnél a médiaszolgáltatóknak mindig megszorítóan – és nem megengedően – kell eljárniuk (Főváros Bíróság a 24.K.33839/2004/12. számú ítélete), a káros hatások megítélésénél pedig a gyermekek érdekei az elsődlegesek.

A Fővárosi Törvényszék 2.Kf.650.085/2014/5. számú ítéletében rögzítette, hogy „a kiskorúak védelme során egyértelműen abból kell kiindulni, hogy nem a felnőttek szintjén értékeli a látottakat, vagyis ilyenkor mindig a védendő korosztály változó, kialakulóban lévő habitusát kell alapul venni. Ebből következően, ahogy arra az alperes is utalt, nem a műsorszám kiskorúakra gyakorolt tényleges hatását kell vizsgálni, hanem azt, hogy a közzétett jelenetek alkalmasak lehetnek-e a kiskorúak egészséges fejlődésének kedvezőtlen befolyásolására (hiszen e törvényi rendelkezések esetében a jogalkotó nem kívánt meg eredményt).”

Ezt megerősíti a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 20.K.31.030/2019/6. számú ítélete: „Az Mttv. 9. § (6) bekezdése az „alkalmas” szót használja azoknak a műsorszámoknak a meghatározásakor, amelyeket a IV. kategóriába kell sorolni. Az Mttv. 9. § (5) bekezdése értelmében, már a tizenhat éven aluliak fizikai, szellemi vagy erkölcsi fejlődésének kedvezőtlen befolyásolásának lehetősége is egyenesen azt vonja maga után, hogy az adott műsorszámot a IV. kategóriába kell sorolni.”

A Fővárosi Bíróság 3.K.33902/2005/7. számú ítélete szerint „a kiskorúak egészséges erkölcsi, szellemi, pszichikai fejlődése olyan alkotmányos érték, amellyel szemben minden más alkotmányos szabadságjognak engednie kell. A véleménynyilvánítási,

műsorszerkesztési, műsorszolgáltatási szabadság csak ezen érték maximális védelmét figyelembe véve valósulhat meg. Kétség esetén kizárólag a túlzott védelem lehet az elfogadható mérce”.

A Fővárosi Ítéltábla 2.Kf.27.147/2010/4. és 2.Kf.27.514/2010/9. számú ítéletei szerint a műsorszámok napközbeni közzététele akkor elfogadható, ha egyáltalán nem jelenik meg bennük ártalmas elem.

A fentieket több bírósági ítélet is megerősítette, többek között a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság a 3.K.31531/2013/4. számú döntése, amely kifejtette, hogy a ténylegesen bekövetkező, negatív hatások nem reparálhatók, ezért szükséges a minimálisra csökkenteni a kockázatot:

„Az adott műsor alkalmassága a veszély vagy hátrány előidézésére már elegendő a jogsértés megállapításához. Az esetleg bekövetkező negatív mentális változások, hatások utólag már sok esetben nem vagy csak nagyon nehezen kompenzálhatók (...), ugyanis jóval később manifesztálódik az esetleges negatív következmény.”

„Az adott korosztály esetében a lehető legmesszebbmenőkig minimalizálni kell az esetleges kockázatokat és veszélyeket, különös tekintettel arra, hogy az esetleg bekövetkező hátrányok, negatív hatások később már nem, vagy csak nagyon nehezen orvosolhatók.”

A Médiatanács a Műsorszámot a fenti szempontok szerint elemezve a következőket állapította meg:

A Médiatanács a Műsorszám klasszifikációja során azt vizsgálta, hogy megjelent-e a Műsorszámokban olyan elem, amely alkalmas lehetett a 16 éven aluli korosztály személyiségfejlődésének kedvezőtlen befolyásolására. A bírói ítéletek által megerősített hatósági gyakorlat szerint ennek során vizsgálandó, hogy fellelhetőek-e az ábrázolásban olyan eszközök, amelyek segítséget nyújtanak a védett korosztály számára a távolságtartás kialakítására, a látottak/hallottak dekódolására.

A Műsorszám felvezetőjében elhangzottak szerint annak célja az ismeretterjesztés és a szemléletformálás, a minden korosztály számára történő egészséges szexualitás kibontakoztatása volt. A végén hallható szignálban hangsúlyozta a Médiaszolgáltató, hogy abban végre kendőzetlenül, közérthetően beszélgetnek a szexualitásról.

A Műsorszám elsősorban a szexuális együttlét során egymás irányában tanúsítandó megfelelő magatartásról, kommunikációról szolt, az elhangzottak a szexuális tapasztalásban jártasabb közönségnek nyújtottak útmutatást.

A szexológus szakértő számos olyan többlet információt osztott meg a hallgatókkal, amely meghaladta az átlagos, a 16 éven aluli korosztálynak szánt „szexuális felvilágosítás”, a „szexualitásra tett visszafogott utalás” kereteit.

A Médiatanács klasszifikációs ajánlása¹ (a továbbiakban: **Ajánlás**) rögzíti, hogy az I. korhatár-kategóriába egyrészt azok a műsorszámok tartoznak, **amelyek nem kifejezetten a gyermekek számára készültek, de nem tartalmaznak ártalmas elemeket**, amelyeket a 6 év alattiak nem képesek megfelelően feldolgozni, másrészt azok, amelyek kifejezetten az óvodáskorú gyermekek számára készültek, ezért számukra érthetőek.

Az Ajánlás az I. korhatár-kategóriába sorolt műsorszámok vonatkozásában kiemeli, hogy a megértés kérdése abban az esetben vizsgálandó, ha az ártalom potenciálisan jelen van.

---

1 „A médiatartalmak korhatár-besorolásánál irányadó szempontokra, az egyes műsorszámok közzététele előtt és közben alkalmazható jelzésekre, illetve a minősítés közlésének módjára vonatkozó jogalkalmazási gyakorlat elvi szempontjai” című ajánlás

Ha a műsorszámok nem kimondottan a gyermekek részére készültek, abból kell kiindulni, hogy a legfiatalabb korosztály is a közönség részét képezheti, ezért a műsorszám megtekintése, meghallgatása a legfiatalabb korosztályt sem károsíthatja.

A II. korhatári kategóriába sorolás körében a szexualitás megjelenítésére vonatkozóan a következőket rögzíti az Ajánlás: „*a médiából a gyermekeket a nemiségre vonatkozóan túl korán érő hatások a pszichoszexuális fejlődésüket kedvezőtlenül érinthetik. Ugyanakkor felhívjuk a figyelmet arra, hogy a pubertás, a nemi érés kezdete meglehetősen nagy szórást mutat, és e korosztály magasabb életkori csoportjait (10-12 éveseket) egyes esetekben már érintheti. Mivel ezeket az egyéni különbségeket a műsorok korhatári besorolása nem tudja teljes körűen figyelembe venni, a felvilágosító célzatú szexuális tartalmú képek és információk kapcsán különös körültekintéssel kell eljárni, hogy az a kisebbek számára se legyen problematikus, így például undort vagy félelmet ne keltsen bennük. A nyelvhasználat során ügyelni kell arra, hogy a gyermek számára mintaként jelenik meg az ábrázolt helyzetekben a szituációtípusok és a hozzájuk tartozó nyelvi viszonyok kifejezőeszközeinek sokfélesége.*”

Az **Ajánlás** – a III. kategóriába sorolásnál irányadó szempontok kifejtése során tett megállapításai – is a fentieket támasztja alá: „*A műsorszámok megengedhető szexuális tartalmára vonatkozóan a médiaszolgáltatónak figyelemmel kell lennie arra, hogy a serdülők szexualitáshoz való viszonyát még számos ellentmondásos elképzelés, frusztráció, bizonytalanság és tapasztalatlanság jellemzi. A nemiséggel kapcsolatos beállítottsághoz még gyakran szorongás és negatív attitűdök kapcsolódnak. Nincsenek még felkészülve arra, hogy a **szexualitás közvetlen** vagy **nyers megjelenésének** hatására kialakuló feszültségeiket minden esetben megfelelően értelmezzék és kezeljék, ezért a **szexualitás direkt ábrázolása** – sem képileg, sem verbálisan – ennek a korosztálynak még semmiképpen nem ajánlott.*” A médiaszolgáltatónak szem előtt kell tartania, hogy a gyermek fejlődésében meghatározó jelentőséggel bír a serdülőkor, miután erre az időszakra tehető a gyermek világlképének és értékrendszerének kialakulása.

A serdülés időszakára a nemi szerepek eltanulását elősegítő példaképek keresése a jellemző, aminek a média fontos forrásává válhat. A médiatartalmakban megjelenő életvezetési modellek erősen hatnak a serdülőkre, így **a televízión keresztül könnyen elérhető szexuális információ akkor nem rejt veszélyeket, ha az a kiskorú fejlődési szintjének megfelelően nyújt tájékoztatást. A verbalításra épülő műsoroknál különösen indokolt a felnőtt témák tárgyalásának, kibontásának megfelelő körültekintéssel és érzékenységgel történő kezelése.**

Az Ajánlás a IV. kategóriába történő besorolás vonatkozásában kiemeli, hogy „*a 16 évesek többsége már maga is rendelkezik több-kevesebb szexuális tapasztalattal, ezért az **intim szexuális tevékenység** visszafogott képi ábrázolása, valamint az **arra vonatkozó verbális utalások megengedettek** e korhatár-kategóriában. A szexualitás vizuális ábrázolásának elfogadható mértéke kapcsán lényeges szempont, hogy az kizárólag színlelt módon és nem részletezően kerülhet bemutatásra, figyelemmel arra, hogy a természetes ábrázolásmód magasabb korhatári kategóriát követel meg. A serdülők sokszor használják a médiát abból a célból is, hogy a szexualitásról, a szexuális kapcsolatteremtésről információt nyerjenek, a látott tartalmak azonban számos esetben nem a valóságnak megfelelő benyomások, elvárások kialakulását segítik elő. A szokatlan szexuális praktikák és aberrációk vagy a nemi élet atipikus, szélsőséges formái tekintetében még fokozott körültekintés javasolt, nem kelthetik azt a látszatot, hogy az extrémítások mindennaposak és könnyen tudomásul vehetők, valamint nem ösztönözhetnek szexuális kísérletezésekre.*”

A Médiatanács álláspontja szerint a Műsorszámokban a szexualitás, főként annak néhány aspektusa a Műsorszám témájából (a szexuális együttlét közben alkalmazott kommunikáció)

és annak mélységeiből (a tárgyalása során alkalmazott kifejezések és azokkal kapcsolatos összefüggések megjelenéséből is) adódóan direkt módon került kibontásra.

A szexológus részletesen beszélt például az anális aktusról, a prosztatata orgazmusról, a frigidségről.

„Hüvelyi behatolás történik, intenzíven folyik az aktus, és egyszer csak (...) azt mondja a férfi, hogy véletlenül mellé csusszant és egy kis anális dolog is belekerült ebbe a történetbe. Felkészülés és előkészítés nélkül átrakni egy péniszt egy másik helyre, hát, hogy is mondjam... masszív behatolás.” 19:46:25-19:46:50

„Hogyha párhuzamba állítanám mondjuk a férfiak számára az anális behatolást... mert ugye a férfi számára... egy férfi tulajdonképpen kétféle orgazmust tud megélni. Az egyik a kifelé menő orgazmus, ami az ő péniszén keresztül folyik. És van egy másik fajta orgazmus is, amit a prosztatán keresztül lehet elérni. Ez a befogadó orgazmus, amit a férfiak nagy többsége soha az életben nem él meg.” 19:48:17-19:48:42)

A nemi érésük időszakában a védett korosztály tagjai fokozottabban érdeklődnek a szexualitással összefüggő témák iránt, amelyről a köznevelés keretei között, illetve családi körben a fejlődési szintjüknek megfelelő tájékoztatást kaphatnak, azonban a Műsorszámban elhangzottak — a tárgyalt téma és az abban rejlő specifikum okán is — a 16 éven aluli korosztály egyes tagjai számára adott esetben a bizonytalanságukból vagy tapasztalatlanságukból adódóan még frusztrációt okozhat. Ezt támasztja alá a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 20.K.31.030/2019/6. számú ítélete is, amely rögzíti, hogy ha „az adott korosztály akár csak egy szűk rétegét, például csak a tizenkét éveseket, tizenkét-tizenhárom éveseket teszi ki veszélynek, a műsorszámot ekkor is (...) a IV. kategóriába kell sorolni”.

A Műsorszám szexualitással kapcsolatban nyújtott tájékoztatása nem a 16 éven aluli kiskorúak értelmi és pszichés fejlettségi szintjének megfelelő volt, hiszen — ahogy már fentebb a Médiatanács hivatkozott rá — abból kell kiindulni, hogy ők nem a felnőttek szintjén értékelik a hallottakat, ezért a Műsorszám besorolásánál a védendő korosztály változó, kialakulóban lévő személyiségét kell alapul venni. A szexualitást érintő tartalmaknál elengedhetetlen, hogy a védett korosztály befogadási képességének megfelelő módon történjen annak tárgyalása, amely a Műsorszám témájából és annak sajátosságából adódóan nem valósult meg, hiszen a kérdéskör megfelelő mélységű feldolgozásához a 16 éven felüli korosztály tapasztalata, érettsége szükséges.

Kiemeli a Médiatanács, hogy a műsorvezető és vendége visszafogott stílusban beszélgettek, amely során nem használtak közönséges és durva nyelvezetet, azonban az elhangzottakat - a tárgyalt téma jellemző szakkifejezéseit külön-külön és különböző kontextusba ágyazva - a 16 éven aluli korosztály a korlátozott élettapasztalatai következtében még nem képes megfelelően feldolgozni, illetve tévesen értékelheti.

A Műsorszámban elhangzottak nem biztosítottak lehetőséget a gyermekek számára a megfelelő távolságtartás kialakítására. Az Ajánlás szerint a szociális kapcsolatok átalakulásán túl számos biológiai folyamat, így pl. a nemi érés folyamata, a test és ezzel párhuzamosan a testkép, énkép megváltozása is jelentősen befolyásolja a serdülő alkalmazkodását. A nemi szerepekkel kapcsolatos vélekedések és társas viselkedések nagy részét megfigyelés és gyakorlat útján sajátítják el.

A Médiatanács a Médiaszolgáltató nyilatkozatában előadottakra reagálva rögzíti, hogy nem magának a szexualitásnak, mint témának a jelenléte indokolta a magasabb korhatári kategóriába sorolást, hanem a téma tárgyalásának mélysége és annak során alkalmazott kifejezések és azokkal kapcsolatos összefüggések megjelenése. A szexualitással kapcsolatos téma — a fent ismertetett — közvetlen módon történő megvitatása a nemi érés

időszakában lévő korcsoportnak a szexualitáshoz való viszonyát, hozzáállását kedvezőtlenül befolyásolhatta.

A Médiaszolgáltató az általa 12-16 éves korosztálynak szánt Műsorszámra vonatkozó III. korhatári kategória feltüntetésének elmaradása körében emberi mulasztásra hivatkozott, amely kapcsán a Médiatanács rögzíti, hogy az Mttv. 3. §-ában foglalt rendelkezés értelmében a *„médiaszolgáltatás és a sajtótermék tartalmának meghatározása szabad, a mediaszolgáltató és a sajtótermék kiadója felelősséggel tartozik e törvényben foglaltak betartásáért.”* Ez a felelősség objektív, a Médiaszolgáltatót nem mentesíti a felelősség alól a fenti hivatkozás, mindez nem teszi a jogsértést meg nem történtté.

A Médiatanács e körben figyelemmel volt a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 24.K.32.768/2015/3. számú ítéletére, amely az Mttv. 3. §-ával kapcsolatban megfogalmazta: *„mivel e jogszabályhely minden körülménytől, így a felróhatóságtól is függetlenül állapítja meg a műsorszolgáltató felelősségét a műsorának tartalmáért, ebből következően nincs olyan kötelezettsége a hatóságnak, hogy jogsértés miatti felróhatóságot, illetőleg az azzal kapcsolatos egyéb körülményt vizsgáljon.”*

Ezen felül a Médiatanács megjegyzi, hogy a Műsorszámnak a III. korhatári kategóriának megfelelő jelzés feltüntetése mellett történő közzététele sem mentesítette volna a Médiaszolgáltatót a jogsértés alól, tekintettel arra, hogy a Műsorszámot IV. korhatári kategóriába kellett volna sorolnia és 16 éven aluliaknak nem ajánlott minősítéssel (21 órát követően) közzétenni.

Az objektív felelősségre vonatkozó körülményt, valamint a törvényi rendelkezés első esetben történt megsértése kapcsán tett hivatkozást a Médiatanács csak a jogsértés miatt alkalmazott jogkövetkezmény mértékének megállapítása során veheti figyelembe, a jogkövetkezmény fajtájától függően, tekintettel arra, hogy a Médiaszolgáltató a jogsértést elkövette, függetlenül attól, hogy annak esetében milyen okokra hivatkozott.

A Médiatanács megjegyzi továbbá, hogy a Médiaszolgáltató egyéb műsorszámok esetében alkalmazott III. korhatári kategóriának megfelelő besorolása és a minősítés feltüntetése, valamint a sajtótermékben megjelent minősítés érvként megemlítése a jogsértés elkövetése szempontjából nem releváns, tekintettel arra, hogy a fent említettek nincsenek tárgyi kapcsolatban a jelen üggyel.

A fentiekre tekintettel a Médiatanács megállapította, hogy a Médiaszolgáltató a Műsorszám I. korhatári kategóriában történt közzétételével egy alkalommal megsértette az Mttv. 9. § (5) bekezdésében foglalt rendelkezést. Mivel a műsorszámokban megjelenő tartalom alkalmas volt a kiskorúak személyiségfejlődésének kedvezőtlen befolyásolására, ezért a Médiaszolgáltatónak a Műsorszámot 16 éven aluliaknak nem ajánlott, azaz IV. korhatári kategóriába kellett volna sorolnia.

3. Az Mttv. 10. § (1) bekezdésének c) pontjában foglaltak megsértése

Az Mttv. 10. § (1) bekezdés c) pontja értelmében:

„A IV. kategóriába sorolt műsorszám megfelelő jelzéssel ellátva, 21 óra és 05 óra között tehető közzé.”

Az idézett rendelkezés értelmében a IV. korhatár-kategóriába tartozó műsorszámok kizárólag a késő esti műsorszámokban, 21 óra és 05 óra között tehető közzé.

Tekintettel arra, hogy a Médiaszolgáltató a Műsorszámot 19:06:24-19:55:13 óra között sugározta, egy alkalommal megsértette az Mttv. 10. § (1) bekezdés c) pontját.

A Médiatanács a jogsértések miatt alkalmazandó jogkövetkezmény fajtájának és mértékének meghatározása során az alábbi szempontokat vette figyelembe.

Az Mttv. 167. § (1) bekezdése szerint:

„A Hatóság kérelemre vagy hivatalból – feladat- és hatáskörének keretében – jogosult hatósági ellenőrzés vagy hatósági eljárás keretében felügyelni az e törvényben és az Smtv.-ben meghatározott rendelkezések érvényesülését, betartását, valamint a hatósági döntéseiben, a műsorszolgáltatási szerződésekben és a Hatóság által kötött hatósági szerződésekben foglaltak teljesítését.”

Az Mttv. 185. § (2)-(3) bekezdések értelmében:

„(2) A jogkövetkezmény alkalmazása során a Médiatanács és a Hivatal az egyenlő elbánás elvét követve a fokozatosság és az arányosság elvére tekintettel jár el; a jogsértés súlyához, illetve ismétlődéséhez igazodóan alkalmazza a fokozatosság elvét, valamint az eset összes körülményéhez és a jogkövetkezmény által elérni kívánt célhoz képest arányos jogkövetkezményt alkalmaz.

(3) A 9-11. §, a 20. § (1)-(3) bekezdés, a 21. § (1) és (2) bekezdés, a 22. § (5) és (6), valamint (8) bekezdés, a 64. § (1) és (2) bekezdés, továbbá az Smtv. 14. §, 16. §, 17. § és 19. § (2), (3) és (4a) bekezdés **megsértésével kapcsolatos általános hatósági felügyeleti eljárásokban a közigazgatási szabályszegések szankcióiról szóló törvényben meghatározott figyelmeztetés szankció nem alkalmazható.**”

Az Mttv. 186. §-a kimondja:

„Ha a jogsértés csekély súlyú és ismételtség nem állapítható meg, a Médiatanács, illetve a Hivatal a jogsértés tényének megállapítása mellett figyelmezteti a jogsértőt és - legfeljebb harminc napos határidő tűzésével - kötelezi a jogsértő magatartás megszüntetésére, a jövőbeni jogsértésektől való tartózkodásra, továbbá a jogszerű magatartás tanúsítására, és meghatározhatja annak feltételeit.”

A közigazgatási szabályszegések szankcióiról szóló 2017. évi CXXV. törvény (a továbbiakban: **Szankciótörvény**) 6. § (1) bekezdése szerint „a figyelmeztetéssel a hatóság rosszsallását fejezi ki az általa megállapított közigazgatási szabályszegés elkövetése miatt, és újabb szankció kilátásba helyezésével felszólítja az ügyfelet, hogy a jövőben tartózkodjon a közigazgatási szabályszegés elkövetésétől”.

A Szankciótörvény 6. § (3) bekezdése alapján „figyelmeztetés alkalmazásának akkor van helye, ha közigazgatási szabályszegés elkövetése miatt más szankció nem alkalmazható, vagy ha a közigazgatási szabályszegés az elkövetés körülményeire tekintettel csekély súlyú és a figyelmeztetéstől kellő visszatartó hatás várható”.

Az Mttv. 186. §-ában és a Szankciótörvény 6. §-ában szabályozott figyelmeztetés jogkövetkezménye abban az esetben alkalmazható, ha a jogsértés csekély súlyú és ismételtség nem állapítható meg, továbbá a figyelmeztetéstől kellő visszatartó hatás várható.

Az Mttv. 187. § (5) bekezdés első mondata szerint:

„Az (1)-(4) bekezdés alkalmazásában ismételtségnek tekintendő, ha a jogsértő a végleges hatósági határozatban megállapított jogsértő magatartást ugyanazon jogalapon és jogszabályhely tekintetében, ugyanazon tárgykörben, háromszázhatvanöt napon belül ismételten megvalósítja, ide nem értve a csekély súlyú törvénysértéseket.”

A Médiatanács jelen határozat meghozataláig egy esetben sem állapította meg a Médiaszolgáltatóval szemben az Mttv. 9. § (5) bekezdésének és a 10. § (1) bekezdés c) pontjának megsértését. A gyermekeknek és a kiskorúaknak — az Alaptörvényből és az Mttv.-ből levezethető — kiemelt védelmére tekintettel a klasszifikációs rendelkezések megsértése a Médiatanács következetes joggyakorlata alapján — amelyet a Fővárosi

Törvényszék 3.Kf.650.160/2016/5. számú ítéletében is megerősített — súlyos törvénysértésnek minősül, azaz az Mttv. 185. § (3) bekezdése alapján a kiskorúak védelmére vonatkozó szabályok megsértése esetén az Mttv. 186. §-ában szabályozott figyelmeztetés jogkövetkezmény alkalmazása kizárt.

A jogsértések miatti jogkövetkezmény alkalmazásának alapját az Mttv. 185. § (2) bekezdése, a 187. § (2) bekezdése és a (4) bekezdésének b) pontja, valamint a Szankciótörvény 10. § (1) bekezdése jelentik:

„185. § (2) A Médiatanács és a Hivatal a jogkövetkezményt a közigazgatási szabályszegések szankcióiról szóló törvényben meghatározott mérlegelési szempontokon túl – a jogsértés jellegétől függően – a jogsértés súlyára, folyamatosságára, a jogsértéssel okozott érdeksérelemre, személyiségi jogsérelemre és a jogsértés piacra gyakorolt hatására tekintettel állapítja meg.”

„187. § (4) A Médiatanács és a Hivatal közigazgatási szankcióként bírságot szabhat ki a jogsértővel szemben. A bírság összege

- a) JBE médiaszolgáltató és a médiapiaci koncentráció korlátozására vonatkozó szabály által érintett médiaszolgáltató jogsértése esetén a bírság összege kétszázmillió forint,*
- b) az a) pont alá nem tartozó médiaszolgáltató jogsértése esetén a bírság összege ötvenmillió forint ...”*

A Szankciótörvény 10. § (1) bekezdése értelmében:

„Közigazgatási bírság kiszabása esetén a hatóság – törvényben, kormányrendeletben vagy önkormányzati rendeletben meghatározott további szempontok mellett – az eset összes lényeges körülményét, különösen az alábbiakat mérlegelve dönt a bírság összegéről:

a) a jogsértéssel okozott hátrányt, ideértve a hátrány megelőzésével, elhárításával, helyreállításával kapcsolatban felmerült költségeket, illetve a jogsértéssel elért előny mértékét,

b) a jogsértéssel okozott hátrány visszafordíthatóságát,

c) a jogsértéssel érintettek körének nagyságát,

d) a jogsértő állapot időtartamát,

e) a jogsértő magatartás ismétlődését és gyakoriságát,

f) a jogsértést elkövető eljárást segítő, együttműködő magatartását, valamint

g) a jogsértést elkövető gazdasági súlyát.”

A Médiatanács az Mttv. 187. § (4) bekezdésében meghatározott bírság alkalmazása mellett döntött, mivel jelen jogsértések esetében e közjogi eszközt ítélte a legalkalmasabbnak arra, hogy a Médiaszolgáltatót visszatartsa a jövőbeni jogsértések elkövetésétől. A Médiatanács a bírság kiszabásakor külön tekintettel volt arra is, hogy egy esetleges következő jogsértés esetén alkalmazandó jogkövetkezmény megállapításánál érvényesülhessen a fokozatosság elve, azaz a szankcionálás kiszámítható, előre látható legyen.

A Médiatanács a Szankciótörvény 10. § (1) bekezdésében és az Mttv. 187. § (2) bekezdésében rögzített mérlegelési szempontok közül a jogsértés súlyát vette figyelembe. A Szankciótörvény 10. § (1) bekezdésében és az Mttv. 187. § (2) bekezdésében meghatározott egyéb mérlegelési szempontok a jelen jogsértések tekintetében nem értékelhetők.

A Médiaszolgáltatóval szemben kiszabható bírság maximális összege az Mttv. 187. § (4) bekezdés b) pontja alapján ötvenmillió forint.

A Médiatanács a bírság összegének meghatározásakor tekintettel volt arra, hogy a Médiaszolgáltató első alkalommal egy esetben sértette meg a törvényi rendelkezéseket,

valamint arra, hogy a közigazgatási hatósági eljárás megindításáról szóló végzés kézhezvételét követően törekedett a jogkövető magatartás tanúsítására. Erre tekintettel a Médiatanács a kiszabható legmagasabb bírságösszeg 0,1%-ának megfelelő, vagyis ötvenezer forint megfizetésére kötelezte a Médiaszolgáltatót.

A fentiekben kifejtettek szerint tehát a Médiatanács az Mttv. 9. § (5) bekezdésében és az Mttv. 10. § (1) bekezdésének c) pontjában foglalt rendelkezések egy-egy alkalommal történt megsértése miatt az Mttv. 187. § (4) bekezdésének b) pontja alapján kiszabható joghátrány alkalmazása mellett és a rendelkező rész szerint döntött.

A jelen határozatban kiszabott bírság az Mttv. 134. § (13) bekezdése értelmében adók módjára behajtandó köztartozásnak minősül. Az adózás rendjéről szóló 2017. évi CL. törvény (a továbbiakban: **Art.**) 206. § (1) bekezdése alapján az adó késedelmes megfizetése esetén az esedékesség napját követő naptól, mint kezdőnaptól, késedelmi pótlékot kell fizetni. Az Art. 209. § (1) bekezdésében foglaltak alapján a késedelmi pótlék mértéke minden naptári nap után a késedelem, illetve az esedékesség előtti igénybevétel (felszámítás) időpontjában érvényes jegybanki alapkamat 5 százalékponttal növelt mértékének háromszázhatvanötöd része.

Az eljárás során az Ákr. 124. §-a szerinti eljárási költség nem merült fel.

A jogorvoslatról szóló tájékoztatás az Ákr. 81. § (1) bekezdésén, a közigazgatási per indításának lehetősége az Ákr. 114. § (1) bekezdésén alapul. A közigazgatási per vonatkozásában az Mttv. 163. § (1)-(3) és (5) bekezdései, a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: **Kp.**) és a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban **Pp.**) és az E-ügyintézési tv. rendelkezései irányadóak.

A keresetlevél benyújtásának szabályait a Kp. 12. § (1) bekezdése és 13. § (3) bekezdés aa) pontja, a 28. §-a, a 29. § (1) bekezdése, a 39. §-a, a 48. § (1) bekezdésének l) pontja, a Pp. 605. § (1) és 608. § (1) bekezdései és az E-ügyintézési tv. 9. § (1) bekezdése, az azonnali jogvédelemre vonatkozó rendelkezéseket a Kp. 50. §-a, a tárgyalás tartására vonatkozó kérelemről szóló tájékoztatást a Kp. 77. § (2) bekezdése tartalmazzák.

Budapest, 2022. január 25.

A Médiatanács nevében:

Dr. Koltay András
elnök